

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Chrestomathia Targumica

Merx, Adalbert

Berlin, 1888

Genesis XLIX

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10295

Genesis XLIX

e cod. Musei Brit. Or. 2363. Saec XII.

accedit varia lectio Codicis Vratislaviensis anni 1285 = V, Vratislaviensis anni 1235 = M et passim S et edit. Bomberg. 1547.

1 וְקָרָא יַעֲקֹב לְבָנוֹהוּי ¹ וְאָמַר ² אֶתְכַנְשׁוּ רְאֵהוּי לִפְנֵי
 2 יְת ³ דִּי־עָרַע יִתְחַוֵּן בְּסוּף יוֹמָיָא ⁴ אֶתְכַנְשׁוּ וּשְׁמַעוּ בְּנֵי
 3 יַעֲקֹב וְקָבְלוּ אֶלְפָן מִן יִשְׂרָאֵל אַבְרָהָם רֵאשׁוֹן בְּנֵי
 4 אֶתְחִילִי דְרִישׁ חֲקָפִי לֶךְ הָיָה הָיָה לְמַסָּב תְּלִיתָה
 5 ⁴ חוֹלְקִין בְּכִירוּתָא כְּהוֹנָתָא וּמְלֻכּוּתָא עַל ⁶ דְּאֶזְלַת לְקַבֵּיל
 אֶפְסָךְ הָיָה כְּמָיָא ⁷ בְּרַם לֹא אֶהְיֶהָ חוֹלֵק יְחִיד לֹא
 8 חֹסֵב אֲרִי עֵלְיָקָתָא בֵּית מִשְׁכְּבֵי אַבְרָם בְּכֵן אֶחֱלִיתָא
 5 ⁹ לְשִׁירֵי בְנֵי עֵלְיָקָתָא שְׁמַעוּן דְּלִי אֶחָד גְּבִין
 6 גִּבְרִין בְּאֶרֶץ חוֹתְמוֹתָהוֹן ¹⁰ עֲבָדוּ גְבוּרָא ¹¹ בְּרִזְהוֹן לֹא
 הָיָה נַפְשִׁי ¹² בְּאֶתְכַנְשׁוֹתָהוֹן לְמַהֲךְ לֹא ¹³ נְחִיתִית מִן יָקָרִי
 אֲרִי בְּלִגְזָהוֹן ¹⁴ קָטְלוּ קָטוּל וּבְרַעוֹתָהוֹן ¹⁵ תִּרְעוּ שׁוֹר עֲנָתָה
 7 לִישׁ רְגִזָהוֹן אֲרִי תִקַּם דְּחֵיבְתָהוֹן אֲרִי קְשִׁיָּא ¹⁶ אֶפְלִיגְנוּן
 8 בְּיַעֲקֹב ¹⁷ וְאֶבְרָהָם בְּיִשְׂרָאֵל יְהוּדָה אֶת אֲוִיָתָא וְלֹא

1 V וְאָמַר et sic semper. Sic etiam אָרָא, אָרָו et reliqua
 verba primae Alef. 2 V M וְאֶתְכַנְשׁוּ וְאֶתְכַנְשׁוּ, M vero וְאֶתְכַנְשׁוּ. De hoc
 Qames radicalis secundi in M cf. Genes. 24, 20. 3 V Bmb. דִּי־עָרַע,
 M דִּי־עָרַע. 4 V אֶתְכַנְשׁוּ. 5 V M חֲלָקִין deinde חֲלָקִי. 6 V
 חֲלָקִי, M חֲלָקִי. 7 V M בְּרַם. 8 M חֹסֵב, deinde
 חֹסֵב. 9 V לְשִׁירֵי, Bmb. לְשִׁירֵי, M לְשִׁירֵי. 10 V M עֲבָדוּ, M
 עֲבָדוּ. 11 V M בְּרִזְהוֹן et חֲזָתִית. 12 V וּבְאֶתְכַנְשׁוֹתָהוֹן, M ut cod.
 13 V M נְחִיתִית, Bmb. נְחִיתִית. 14 V קָטְלוּ קָטוּל, M קָטְלוּ קָטוּל. 15 V
 תִּרְעוּ שׁוֹר ס', M תִּרְעוּ שׁוֹר ס'. 16 V M אֶפְלִיגְנוּן. 17 V וְאֶבְרָהָם
 וְאֶבְרָהָם, M וְאֶבְרָהָם.

בְּהִיתָתָא בְּךָ יוֹדוֹן ¹ אֵהָךְ יִדְךָ תַחֲקֶק עַל בְּעַלְי דְּבַבְךָ
² יִתְבָּרוֹן סְנֵאךְ יִהוֹן ³ מְחַזְרֵי קָדְל קְדַמְךָ ⁴ יִהוֹן מִקְדָּמִין
 לַמְשָׁאֵל בְּשִׁלְמֶךָ בְּנֵי ⁵ אַבּוּךָ שְׁלִטוֹן יִהְיֵ בְּשִׁירוּיָא ⁹
 וּבְסוּפָא ⁶ יִתְרַבָּא מְלַכָּא מִדְּבֵית יְהוּדָה אַרְי מוֹדִין קְטָלָא
 בְּרֵי נְפִשְׁךָ ⁷ סְלִיקָתָא יְנֹחַ יִשְׂרָי בְּתַקּוּם כְּאַרְיָא וְכִלְיָתָא
 דְּלֵית מְלָכוּ ⁸ דְּחַזְעָזְעֵנִיהֵי לֹא ⁹ יַעֲדֵי עֲבִיד שְׁלִטוֹן מִדְּבֵית ¹⁰
 יְהוּדָה ¹⁰ וְסִפְרָא מִבְּנֵי בְנוֹהֵי עַד עַלְמָא עַד דִּיִּיתֵי מְשִׁיחָא
 דְּדִילֵיהָ הוּא מְלָכוּתָא ¹¹ דְּלֵיהָ יִשְׁתַּמְעוֹן עַמְמֵיָא יִסְחָר ¹¹
 יִשְׂרָאֵל לִקְרָתִיהָ עֲמָא ¹² יִבְנוֹן הוּכְלִיָּה יִהוֹן צְדִיקָיָא
 סְחוּר סְחוּר[וֹ] לֵיהָ ¹³ דְּעַבְדֵי אֹרִיָתָא בְּאַלְפָן ¹⁴ עֲמִיָּה יִהְיֵ
 אֲרָגוֹן טַב לְבוּשִׂיהָ ¹⁵ וְכִסּוּתִיהָ ¹⁶ מִיָּלָא מִיָּלָא צִבְעָ
 זָהוּרִי ¹⁷ וְצִבְעֻנִין ¹⁸ יִסְמְקוֹן טוֹוֹהֵי בְּכַרְמוֹהֵי יִטּוּפוֹן ¹²
 לְעוֹהֵי ¹⁹ בְּחַמֵּר יִתּוּרָן בְּקַעֲתִיהָ בְּעִבוּר וּבְעַדְדֵי עֲנִיָּה
 זְבוּלָן עַל סֵפֶר ²⁰ יִמְמֵיָא יִשְׂרָי וְהוּא יִכְבִּישׁ ²¹ מְחֻזְזִין ¹³
 בְּסַפִּינָן וְטוֹב יִמָּא יִיכּוֹל וְתַחֲוּמִיָּה יִהְיֵ מְטֵי עַד צִידוֹן

1 V et יודון אהך, M תחקק et אהך V. 2 V ותברון
 M, ויהון מקדמין V. 3 V M מחזרין. 4 V ויהון מקדמין M, סנאך
 M, ויהון מקדמין V. 5 V M אבוק. 6 V ותרבא M, ותרבא V. 7 V סליקתא
 M, וקלא יעפיה M, בעפיה V. Ad hanc formam יעפיה pro יעפיה cf. et similia Pag. 16, 8. 29, 6. 36, 13.
 8 V M וספרא et עלמא. 9 V M וליה ut codex. 10 V M יבנון.
 11 V M אורייתא sed ה deletum; M deinde אורייתא. 12 V M עמיה,
 V כסותה מילא מילא צבעי זהורין M. לבושויהי V M et ארגון טב V.
 13 V M יצובין, at M וציב. 14 V M יתורן בקעתיה בעיבור M עיבור V. Deinde
 M Bmb. ענא. 15 V ימא, deinde om. והוא et praeb. 16 V מחוזין M.
 17 V מוחזין M.

14 15 ¹ יִשְׁשַׁכֵּר עֵתִיר בְּנֹכְסִין ² אַחֲסַנְתִּיהָ בֵּין תְּחוּמֵי־אֵי וְהָא
 חוּלֵי־קָא אֵרִי טַב דִּית אֲרֵעָא אֵרִי ³ מְעַבְדָּא פִּירִין ⁴ וַיִּכְבִּישׁ
⁵ מִחוּזֵי עַמְמֵי־אֵי וַיִּשְׁיֶצֵי יֵת ⁶ דִּרְיִהוּן וְדִישְׁתָּאֲרוֹן בְּהוּן יִהוּן
 16 לֵיהָ ⁷ פְּלִחוּן וּמְסָקֵי מִסִּין מִדְּבֵית דָּן ⁸ יִתְבָּהֵר וַיִּקּוּם גְּבֵרָא
 בְּיוֹמָהּ יִתְפָּרִיק ⁹ עַמִּיהָ וּבִשְׁנוּהֵי יִנְוִהוּן כְּחָדָא שְׂבִטָא
 17 דִּישְׂרָאֵלִי יֵהִי גְבֵרָא ¹⁰ דִּיִּתְבָּהֵר וַיִּקּוּם מִדְּבֵית דָּן אֵימַתִּיהָ
 תַּחֲרַמֵּי עַל עַמְמֵי־אֵי ¹¹ וּמַהֲתִיהָ ¹² תַּחֲקָהּ בְּפִלְשִׁתָּאֵי ¹³ כְּהוּי
 חֲרַמֵּן יִשְׂרָאֵל עַל אֲוִרָהּ וּכְפַתְנָא יִכְמוּן עַל ¹⁴ שְׂבִילָא יִקְטִיל
 גִּבְרֵי ¹⁵ מְשֻׁרְתֵי פִלְשִׁתָּאֵי פִרְשִׁין עִם ¹⁶ וּגְלֵי־אֵין יִעֲקֹר
 17 18 ¹⁷ סוּסוֹן וְרַתְכִין וַיִּמְגֵר רַכְבֵּיהוּן ¹⁸ לְאַחֲרָאֵי לְפִרְקָנֶךָ
 19 19 ¹⁹ סְבָרִית יֵי ²⁰ דְּבֵית גֵּר מְשֻׁרְתֵי ²¹ מְזִינִין ²² יַעֲבִרוּן יֵת
 23 יִרְדְּנָא קָדָם אֲהִיהוּן לְקִרְבָּא וּבְנֹכְסִין סְגִיאֵין יִתּוּבוּן
 20 24 ²⁴ לְאַרְעֵהוּן דֵּאֲשֶׁר טַבָּא אֲרַעִיהָ ²⁵ וְהָא מִרְבֵּי־אֵי

1 V יִשְׁשַׁכֵּר deinde וְאַחֲסַנְתִּיהָ. 2 M וְאַחֲסַנְתִּיהָ. 3 V עֵבְדָּא,
 M Bmb. מְעַבְדָּא. 4 V וְהָא טַבְכִּישׁ מִחוּזֵי. 5 M hic מִחוּזֵי, deinde
 וְהָא טַבְכִּישׁ cum Dag. in Jod, quod in hoc codice rarissimum est.
 6 V M דִּירְיִהוּן, M deinde וְדִישְׁתָּאֲרוֹן. 7 V פְּלִחוּן מְסָקֵי. 8 V
 וְהָא טַבְכִּישׁ, bis et V M גְּבֵרָא bis. 9 V לְעַמֵּי. 10 V hic וְהָא טַבְכִּישׁ.
 11 V M Bmb. וְהָא טַבְכִּישׁ cf. Pag. 41, 16. Ceterum M ut solet וְהָא. 12 V
 וְהָא טַבְכִּישׁ et וְהָא טַבְכִּישׁ, M Bmb. וְהָא טַבְכִּישׁ. 13 M כְּהוּי. 14 V Bmb. שְׂבִילָא, deinde
 M סוּסוֹן. 15 V מְשֻׁרְתֵי, M מְשֻׁרְתֵי. 16 M וְגֵלִי־אֵין. 17 V סוּסוֹן
 et וְהָא טַבְכִּישׁ. 18 V לְאַחֲרָאֵי Antea V M רַכְבֵּי hebraizat. M לְאַחֲרָאֵי
 Ex his versibus profluxit doctrina de Antichristo ex tribu Dan
 oriundo. Cf. librum meum Die Prophetie des Joel Pag. 325, 322.
 19 M סְבָרִית. 20 V Bmb. מִדְּבֵית. 21 V מְזִינִין אֵי־פִין יַעֲבִרוּן, M ut cod. at
 recte statum indeterminatum מְשֻׁרְתֵי; deinde מְזִינִין. 22 M
 Bmb. פִּירִין. 23 V וְהָא טַבְכִּישׁ. 24 V לְאַרְעֵהוּן, M לְאַרְעֵהוּן. 25 V

21 אֶפְנוּקֵי מַלְכֵינִי נִפְתְּלִי ² בְּאֶדַע טָבָא יִחַרְמֵי עֲדֻבִיהּ
 וְאֶחְסֵנְתִּיהּ תְּהִי ⁴ מְעַבְדָּא פִּירִין יְהוּן ⁵ מוֹדֵן וּמְבַרְכֵן
 22 עַל־יְהוּן בְּרִי דִּיסְגֵי יוֹסֵף בְּרִי דִּיחַבְרָךְ ⁶ כְּנוֹפֵן ⁷ דְּנַצִּיב
 עַל עֵינָא דְמֵיָא תְּרִין שְׁבֻטֵין יִפְקֹן מִבְּנוֹהֵי ⁸ יִקְבְּלוֹן
 23 חוֹלָקָא ⁹ וְאֶחְסֵנְתָא ¹⁰ וְאֶתְמַרְרוּ עִמֶיהּ ¹¹ וְנִקְמוּהֵי
 24 וְאֶעִיקוּ לִיהּ גְּבוּרִין גִּיבְרִין בְּעַלְיָ ¹³ פְּלַגוּתִיהּ ¹⁴ וְחָבַת
 בַּחוּן נְבִילוּתִיהּ עַל דְקָיִים אֲוִרִיתָא בְּסַחְרָא וְשׁוּי ¹⁵ תְּקֵפָא
 לְחַצְנִיהּ בְּכִין אֶתְרַמָּא ¹⁶ דְהָב עַל דְרַעוּהֵי אַחְסִין מַלְכוּתָא
 וְחַקִּים דָּא ¹⁷ הִוְתִּיהּ מִן קָדָם אֵל תְּקִיפָא דִיעֲקֵב דְּבַמִּימְרֵיהּ

M et M וְהוּא et M מְרַבֵּי בְּחַפְסֵי, cf. notam proximam. Ad vocem מרבי additur in margine nota ה'א' מְתַרְנֵי i. e. aliud Targum habet מתרני.

1 V M בְּחַפְסֵי male, tamen a Bombergo 1547 receptum in vulgatas editiones transiit. At Targ. Jonathan et Hieros. lectionem codicis confirmant, habet enim Targ. Hierosol. ארעיה תהוי מספיקא ארעא מרביא בושמין ועיקרי et Targ. Jon. חפנוקי מלביא דבני ישראל סמין. 2 V M בְּאֶדַע טָבָא utrumque male. 3 M אֶחְסֵנְתִּיהּ sine Waw. 4 V תְּהִי תְּהִי cf. vs. 15. Bomberg 1547 מְעַבְדָּא, at vs. 15 מְעַבְדָּא, M מְעַבְדָּא. 5 V מוֹדֵן hebraizat, Bomb. מוֹדֵן, M et S מוֹדֵן. 6 Secundum analogiam מְבַרְכֵן, מְבַרְכֵן in statu indeterminato et constructo et גְּבוּרִין, at usus tyrannus. 7 V דְּנַצִּיב sic! Vult דְּנַצִּיב, M דְּנַצִּיב. 8 Cod. וְיִקְבְּלוֹן, M וְיִקְבְּלוֹן. 9 V M Bomb. אֶחְסֵנְתָא hic et antea scribunt. 10 V וְאֶתְמַרְרוּ, M וְאֶתְמַרְרוּ. 11 M וְנִקְמוּהֵי. 12 Leg. וְאֶעִיקוּ, M V S וְאֶעִיקוּ, M גְּבוּרִין. 13 M פְּלַגוּתָא. 14 M V Bomb. וְחָבַת, S ut cod. cf. notam Buxtorfii. 15 V בְּחַקִּים, Bomb. S ut cod., M חַקִּים. 16 M דְּהָב, deinde וְאַחְסִין. 17 V Bomb. הַנּוֹתְלִיהּ, M הַנּוֹתְלִיהּ, S הַנּוֹתְלִיהּ. Itaque assimilatio consonantium t-l statuenda.

25 זֶן אֲבֹהֶן וּבְנֵי זֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל. ¹ מִימַר אֱלֹהִים ² דִּאֲבוּךְ
 יְהִי בְּסַעֲדָךְ דִּית שְׂדֵי ³ וַיְבָרְכֶנְךָ בְּרֹכְן דְּנַחְתָּן מִשְׁלָא
 דְּשִׁמְיָא מִלְּעֵילָא בְּרֹכְן ⁴ דְּנַגְדָן מִמַּעַמְקֵי אֲרֵעָא מִלְּאֵע
 26 ⁵ בְּרִכְתָּא דִּאֲבוּךְ וּדְאִימָךְ. בְּרִכְתָּא דִּאֲבוּךְ ⁶ יְחוּסְפָן עַל
⁷ בְּרִכְתָּא דְלִי בְּיַבּוּ ⁸ אֲבֹהֵי דְחַמִּידוּ ⁹ לַהוֹן רַבְרַבִּיא
 דְּמָן עַלְמָא ¹⁰ יְהִיִּן כֹּל אֲלִין לֹדִישָׁא דִּיוּסָה ¹¹ גְּבִיא
 27 פְּרִישָׁא דִּאֲחוּרֵי. בְּנִימִין בְּאֲרַעִיהָ תִּשְׂרִי שְׁלִינְתָּא
 וּבִאֲחַסְנַתִּיהָ ¹² יְחַבְּנֵי מְקַדְשָׁא בְּצַפְרָא וּבְפִנְיָא יְהוֹן ¹³ מְקַרְבִּין
 כְּהִנְיָא קַרְבְּנָא וְלַעֲדָן רְמִשָׁא יְהוֹן מִפְּלָגִין מוֹתֵר ¹⁴ הוּלָא קְהוֹן
 28 מִשְׁאֵר קְדֻשָׁיא. כֹּל אֲלִין שְׁבֻטִיא דִּישְׂרָאֵל ¹⁵ תְּרִי עֶסֶר
 זָדָא דְּמַלְיִל לַהוֹן אֲבוּהוֹן וּבְרִיד יְתְּהוֹן ¹⁶ גְּבֵר ¹⁷ כְּבִרְכַתִּיהָ
 29 בְּרִיד יְתְּהוֹן. וְפְקִיד יְתְּהוֹן וְאֲמַר לַהוֹן אֲנָא מִתְּכַנִּישׁ לְעַמִּי
¹⁸ קְבֵרוּ יְחִי לֹחַת ¹⁹ אֲבֹהֵי ²⁰ בְּמַעְרַתָּא ²¹ דְּבַחְקָל . . . בְּאֲרֵעָא

1 מימרא. 2 M V S Bomb. האבויך saepe. Sic etiam האחורוי
 vs. 25, ubi Bomb. האחורוי. 3 M וירבירכנך. 4 V S Bomb. הנגדן.
 Antea M הנחתן. 5 M ברפתא. 6 M יהוספן. 7 V ברפתא
 דנגד. S ut cod., M היולי. 8 V אבתיך sed ך deletum, M Bomb.
 אבתיך, hebraizat. 9 V להון, S להין, M ut cod. 10 V יהוין, M
 מן. 11 V M וילגברא, M פרישא. 12 Cod. ית בני; M מקדשא
 יהוין. 13 M פתח et מקרבין. 14 V חולקתון, M S חולק, deinde M V S
 משרא hebraizant. 15 V תרין עשר Bomb. תרין עשר, S
 תרי עשר. 16 M גבר. 17 V דקבר, Bomb. דקבר, M ut cod.
 18 V קברו, M S קברו. 19 V אבתיך, Bomb. ut S hic אבתיך, M
 אבתיך. 20 V למערתא, M למערתא uti infra cum Pathah.
 21 M V S Bomb. cum textu hebr. דבחקל עפרון תתא. Habent
 deinde versum 30 hunc in modum: [א M S] פפילתא דבחקל
 דעל אפי ממרא בארעא דנגעו דיובן [דו S] אבתיךם יתחקלא מן עפרון
 [S עפרון] תתא [תתא M] לאתונת [S לאתו] קברא

pres Latinus reddit *operimentum ejus erit sericum*. Utroque modo reperitur מִילָא, hic et Hos. 2, 5. Saepius מִילָתָא, ut Thren. 2, 21, Ezech. 27, 18, et pluraliter מִילָתָיוֹן, Esth. 1, 6. Est autem vox Graeca, μηλωτή *Melota* vel *Melote*, Agnina lana purissima et mollissima, cujus usus ad pannos praestantissimos. Hinc in Hosea pro Hebraeo צֶמֶר ponitur μῆλον *ovis*. Apud Talmudicos ובידקם את מטותיהם במילא פרהבה. *Et scrutantur lectos suos melota Parhabina*; quae scilicet ex isto loco defertur, quae est נקי ורך *Mundissima et subtilissima*: מילתא לבנה *Milota alba*: מילתא יקרא *Melota vestimentum ejus id pretiosum est*. מילתא צבוע *Melota tincla*, et צבוע est pro צביר, ut cap. praecedenti מירע. Regia מילתא צבוע *Melota coloris*.

Ver. 18. Ad Onkeli translationem, quae simpliciter Hebraeo respondet יהוה ספיקנה לפיקנה *Redemptionem tuam (salutare tuum vulgo) exspecto Domine*, adjecta est paraphrasis latior, quae in Targum Hierosolymitano legitur, ut et in Jonatham paucis aliter propositis. Regia ex Complutensibus sic habent: לפיקנה ספיקנה יהוה אמר אבינא יעקב לפיקנה דגדעון בר יואש דהוא פיקנה שעה ולא לפיקנה דשמשון בר מנות דהוא פיקנה עבר אלא לפיקנה דמשיח בן דוד id est, *salutare tuum (proprie redemptionem tuam et sic in seqq.) exspecto Domine dicit pater noster Jacob. Non salutare Gedeonis filii Joas (addit Tar. Hieros. ספיקנה נפשי spectat anima mea) quae est salus temporalis, neque salutare Samsonis filii Manoae, quae est salus transitoria, sed (exspecto) redemptionem Christi filii David, qui venturus est ad accersendum sibi filios Israel cujus redemptionem desiderat anima mea. Hactenus Regia. Pro ספיקנה in fine, legendum ספיקנה spectat, speculatur, praestolatur. Ultimum totum membrum de Messia, in Targ. Hieros. sic legitur: Sed ad redemptionem quam dixisti in Verbo tuo (vel per Verbum tuum id est Messiam) obventuram populo tuo filiis Israelis, ad salutare tuum (vel redemptionem tuam) spectat anima mea. Jonathan, Sed ad redemptionem tuam specto et adtendo Domine, quae est re demptio aeterna.*

Ver. 19. (מהבית). *De domo*; Reg. רבית. יעברון. Quando transibunt. Regia addunt, בניהו *filius ejus*. (קדם אחיהון) *Coram fratribus suis*. Regia prave אחיהון, quod singulare.

Ver. 23. וַאֲמַרְרוּ עִמָּהּ) *et exacerbaverunt se cum eo*¹⁾. In Hebraeo est וַאֲמַרְרוּ. *Et exacerbarunt eum* ut Exo. 1, 14, quod activum, unde rectius legitur וַאֲמַרְרוּ ex Aphel activo. Istam lectionem indicat, etsi mendose וַאֲמַרְרוּ pro וַאֲמַרְרוּ, sic sequitur verbum activum וַאֲמַרְרוּ *et ulli sunt eum.* (בְּעֵלֵי פְלִגְוֹתָהּ) *Viri dissensionis vel rixae ejus*, id est Rixatores. Regia non male sine Prono. וַאֲמַרְרוּ מִרְיָהּ פְלִגְוֹתָהּ *viri dissensionum.* Sic Hebr. בְּעֵלֵי הַצִּיּוּרִים *Domini* vel *viri jaculorum*, id est *jaculatores.*

Ver. 24. וַיִּחַבְּתָהּ). *Et conversa est*, a חָיַב. Hanc lectionem confirmat²⁾ R. Sal. in Com. In Hebraeo est וַיִּחַבְּתָהּ quod est a יָשַׁב. Hinc Regia וַיִּחַבְּתָהּ *Et consedit in ipsis prophetia ejus* id est *completa fuit.* Hinc et sequentia verba, R. Salomon scribit esse הוֹסַפָּה Additamentum, additum glossema extra locutionem textus. (דָּהָב) Aurum. Sic R. Sal. in Com. Regia addunt טָב *bonum* vel *optimum.* (זֵרַע) *Semen* Regia שְׁבִטָא *tribus.*

¹⁾ Manus recentior inserit: Const. אֲמַרְרוּ

²⁾ Eadem man. rec. addit: Exhibet etiam editio Constantinopolitana.

Exodi Cap. XV.

Cod. Mus. Brit. Or. 2363.

accedunt lectiones graviore Cod. Kissingensis = K, Vratislaviensis
anni 1235 = M et Vratisl. anni 1289 = V.

בְּכִין שָׁבַח מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יְתָ תִשְׁבַּחְתָּהּ¹ הוּא ק'¹
וְאָמְרוּ לְמִימַר נִשְׁבַּח וְנוֹדֵי ק' י' אֵי אֲחַנָּא³ עַל
גִּידְתָּנָא דְגִיאֹתָא דִּילִיָּה הוּא סוּסִיא⁴ דְרַבְבִּיָּה רַמָּא
בִּימָא חֲקִפֵי דְתִשְׁבַּחְתִּי דְחִילָא י' אֵמַר⁵ בְּמִימְרֵיהּ²
וְהוּא לִי לְפָרִיק דִּין⁶ אֵלֹהֵי וְאֲבֵנֵי לִיָּה⁷ מְקַדֵּשׁ אֵלֹהֵא

1 K V, תָּרִין V, תָּרִין V. 2 M וַאֲמַרְרוּ לְמִימַר, deinde וְנוֹדֵי. 3 M K V
גִּידְתָּנָא et K גִּידְתָּנָא cf. vs. 21! V גִּידְתָּנָא. 4 K וְרַבְבִּיָּה cf. vs.
21! V וְרַבְבִּיָּה M וְרַבְבִּיָּה וְרַבְבִּיָּה. 5 V וַאֲמַר, M וַאֲמַר. 6 K M אֵלֹהֵא.
7 K מְקַדֵּשׁ, V מְקַדֵּשׁ, M מְקַדֵּשׁ, antea וְאֲבֵנֵי.